

ВПЛИВ РЕСВЕРАТРОЛУ НА ПОКАЗНИКИ КРОВОТОКУ У ТИРЕОЇДНИХ АРТЕРІЯХ У ХВОРИХ НА АУТОІМУННИЙ ТИРЕОЇДИТ

Чекаліна Н.І., Шуть С.В., Казаков Ю.М., Трибрат Т.А.

м. Полтава, Україна

*Вищий державний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія»,
+380532688390*

Вступ. Аутоімунний тиреоїдит (АІТ) є найчастішою причиною гіпотиреозу (70-80% випадків). За останні 10 років в Україні поширеність АІТ зросла на 68%, що обумовлює необхідність розробки нових чутливих діагностичних маркерів для раннього виявлення АІТ та пошуку ефективних лікувальних і профілактичних засобів.

Метою нашої роботи було вивчення швидкісних характеристик кровотоку у артеріях щитоподібної залози (ЩЗ) при АІТ за умов застосування рослинного поліфенолу ресвератролу, що володіє антиоксидантними властивостями.

Матеріали та методи. У дослідженні взяли участь 44 особи обох статей віком 24-56 років з діагнозом: АІТ, еутиреоїдний варіант перебігу. 24 хворим призначено ресвератрол у дозі 100 мг на добу протягом 2 місяців, 20 хворих склали групу порівняння та з причини еутиреозу не вживали лікарських засобів. Контрольну групу склали 20 здорових осіб.

За допомогою ультразвукової спектральної імпульсної доплерографії були визначені швидкісні показники кровотоку у верхніх тиреоїдних артеріях (ВТА) та нижніх тиреоїдних артеріях (НТА), за допомогою кольорового доплерівського картування (КДК) — характер васкуляризації паренхіми ЩЗ.

Результати. У хворих на АІТ відмічалися характерні зміни ехоструктури ЩЗ, ущільнення капсули, потовщення перешийку. При застосуванні КДК у 38% хворих виявлена помірна гіперваскуляризація паренхіми ЩЗ за рахунок артеріального компоненту. У обстежених здорових осіб систолічна швидкість кровотоку (СШК) у ВТА складала $16,3 \pm 0,77$ см/с, у НТА — $15,9 \pm 0,89$ см/с; діастолічна швидкість кровотоку (ДШК) у ВТА — $7,1 \pm 0,94$ см/с, у НТА — $6,6 \pm 0,71$ см/с, індекс резистентності (ІР) у ВТА — $0,59 \pm 0,05$, у НТА — $0,54 \pm 0,09$. Враховуючи незначущі розбіжності даних, які були отримані при дослідженні ВТА та НТА, а також рекомендації наукових джерел, у хворих груп дослідження ми обмежилися визначенням та порівнянням СШК, ДШК та ІР у НТА, що є об'єктивними та чутливими показниками артеріального кровотоку ЩЗ. У хворих на АІТ СШК у НТА складала $26,8 \pm 2,48$ см/с, ІР $0,67 \pm 0,04$, що вірогідно відрізнялося від показників групи здорових осіб ($p < 0,05$). Під впливом ресвератролу СШК у НТА дорівнювала $20,1 \pm 2,18$ см/с, ІР — $0,56 \pm 0,04$, що вірогідно відрізнялося від значень обох показників групи порівняння та від даних перед лікуванням ($p < 0,05$). Це може свідчити про зменшення судинного опору та щільності паренхіми ЩЗ під впливом ресвератролу.

Аутоімунний процес супроводжується підвищенням вільно-радикального окислення (ВРО), що створює умови для підтримки хронічного системного запалення. За даними численних наукових досліджень, ресвератрол блокує ВРО, регулює активність ферментів запалення, гальмує патогенну дію фактору транскрипції NF-κB, має ендотеліопротекторну активність за рахунок активації ферменту eNOS, що може забезпечувати нормалізацію швидкісних показників кровотоку шляхом зниження ступеню вираженості системного запалення.

Висновки. Швидкісні показники кровотоку у артеріях ЩЗ можуть опосередковано свідчити про ступінь активності патологічного процесу при АІТ. Ресвератрол сприяє зниженню швидкостей кровотоку у тиреоїдних артеріях, вірогідно, за рахунок протизапальної активності, що зумовлює доцільність подальшого вивчення його впливу в умовах АІТ з перспективою ефективного клінічного застосування.